

1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ Ε & Α

Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 28/02/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 28/02/2020

Σελίδα: 14

Ενισχύσεις μέσω φοροαπαλλαγών

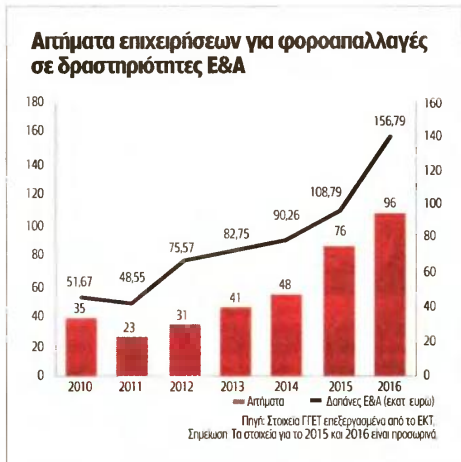
Διαχρονική αύξηση των αιτημάτων για φορολογικά κίνητρα από τις επιχειρήσεις του κλάδου καταγράφει μελέτη

Η διαχρονική αύξηση των αιτημάτων των επιχειρήσεων για φοροαπαλλαγές σχετικά με δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) την περίοδο 2010-2016, όπως επίσης και των αντίστοιχων δαπανών, αποτυπώνεται σε νέα μελέτη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ). Ο μεγαλύτερος αριθμός αιτημάτων προέρχεται από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των πιστοποιημένων δαπανών Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) αφορά μεγάλες επιχειρήσεις.

Το Σταμάτι Ζοσίμου
zstam@nafteporiki.gr

Η παροχή φορολογικών κινήτρων με τη μορφή φοροαπαλλαγών αποτελεί διεθνώς έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την ενθάρρυνση δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης από τον ιδιωτικό τομέα. Η μελέτη του ΕΚΤ επικεντρώνεται στην παρουσίαση των φορολογικών κινήτρων που παρέχονται στις επιχειρήσεις στην Ελλάδα στο πλαίσιο των φορολογικών νόμων 2238/1994 και 4172/2013, με στοιχεία που προέρχονται από την αρμόδια αρχή, τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΤΕ) και τα οποία επεξεργάστηκε το ΕΚΤ. Αναλύονται δε ανά κύριο τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας (Μεταποίηση, Υπηρεσίες και Λοιπούς κλάδους) και ανά μέγεθος (μεγάλες, μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις).

- Το μεγαλύτερο μέρος των πιστοποιημένων δαπανών Ε&Α αφορά μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ κατά τα έτη 2015 και 2016 καταγράφονται μεγάλες αυξήσεις στις δαπάνες Ε&Α των μμ.ε.
- Η μέση αξία δαπανών Ε&Α ανά αίτημα παραμένει σχεδόν σταθερή στη διάρκεια της περιόδου και ανέρχεται σε περίπου 6 εκατ. ευρώ για τις μεγάλες επιχειρήσεις, σε 0,6 εκατ. ευρώ για τις μεσαίες επιχειρήσεις και σε 0,4 εκατ. ευρώ για τις μικρές επιχειρήσεις.
- Οι συνολικές δαπάνες Ε&Α από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των Υπηρεσιών υπερνεταπλασιάστηκαν σε σχεδόν 70,93 εκατ. ευρώ κατά το 2016, από 12,95 εκατ. ευρώ το 2010. Για

Σύμφωνα με μελέτη του ΕΚΤ, κατά την περίοδο 2010-2016 υποβλήθηκαν αιτήματα για φοροαπαλλαγές Ε&Α από 157 μοναδικές επιχειρήσεις. Ο συνολικός αριθμός των αιτημάτων που υποβλήθηκαν στη ΓΓΤΕ ανήλθε σε 350, εκ των οποίων τα περισσότερα προέρχονταν από μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

την ίδια περίοδο, οι δαπάνες Ε&Α του μεταποιητικού κλάδου αυξήθηκαν σε 83,64 εκατ. ευρώ, από 37,79 εκατ. ευρώ. ■ Στον τομέα της Μεταποίησης, οι κλάδοι με τα περισσότερα και σε συστηματική βάση αιτήματα για φοροαπαλλαγές Ε&Α είναι οι ακόλουθοι: Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών

σκευασμάτων, Βιομηχανία τροφίμων, Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων, Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων και Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων. ■ Στον τομέα των Υπηρεσιών, τα περισσότερα και σε συστηματική βάση αιτήματα προέρχονται από τον κλάδο Δραστη-

ριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και ακολουθούν οι κλάδοι: Χονδρικό εμπόριο, Τηλεπικοινωνίες, Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών. ■ Στο σύνολο της περιόδου 2010-2016, 157 μοναδικές επιχειρήσεις υπέβαλαν αιτήματα για

Τι δείχνουν οι αριθμοί
Αναλυτικότερα, ο αριθμός των αιτημάτων καθώς και η αξία (εκατ. ευρώ) δαπανών Ε&Α βεβαιωθέντων αιτημάτων κατά την περίοδο 2010-2016 έχουν τριπλασιαστεί. Συγκεκριμένα, το 2016 καταγράφησαν 96 αιτήματα, από 35 αιτήματα το 2010, ενώ οι δαπάνες Ε&Α ανέρχονται σε 158,24 εκατ. ευρώ το 2016, από 51,67 εκατ. ευρώ το 2010. Ένα ενθαρρυντικό στοιχείο είναι ότι οι μμ.ε, που αποτελούν την πλειονότητα της ελληνικής επιχειρηματικότητας, αυξάνουν τις σχετικές επιδόσεις και ως προς τον αριθμό των αιτημάτων, αλλά και ως προς τα αιτούμενα ποσά.

▼ Υψηλές επιδόσεις στην έκθεση «Δείκτες Καινοτομίας» του ΟΟΣΑ καταγράφουν οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς η χώρα μας βρίσκεται στη 13η θέση στις χώρες-μέλη του Οργανισμού όσον αφορά το ποσοστό μμ.ε, που την τριετία 2014-2016 εισήγαγαν νέα προϊόντα ή νέες επιχειρησιακές διαδικασίες. Στη νέα έκδοση του ΟΟΣΑ «Δείκτες Καινοτομίας», η οποία δημοσιεύθηκε πρόσφατα, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για την καινοτομία των επιχειρήσεων για το διάστημα 2014-2016 σε 39 χώρες. Το 57,7% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται καινοτόμες. Εστιάζοντας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ειδικότερα σε αυτές που όχι μόνο υλοποίησαν καινοτομικές δραστηριότητες, αλλά τελικά εισήγαγαν στην αγορά νέα προϊόντα ή εφάρμοσαν νέες επιχειρησιακές διαδικασίες, η Ελλάδα συγκεντρώνει ποσοστό 56,87%, καταλαμβάνοντας έτσι τη 13η θέση στην κατάταξη του ΟΟΣΑ. Στην πρώτη θέση των χωρών-με-

λών του Οργανισμού βρίσκεται ο Καναδάς με ποσοστό 73,3%, ενώ ακολουθούν η Ελβετία και η Νορβηγία με ποσοστό 72,3% και 68,9% αντίστοιχα. Σε όρους απασχόλησης, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα που την τριετία 2014-2016 εισήγαγαν νέα προϊόντα ή νέες επιχειρησιακές διαδικασίες απασχολούν το 73,8% των εργαζομένων στις μμ.ε που συμμετέχουν στην έρευνα. Όπως προκύπτει από την έκθεση, οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της καινοτομίας εμφανίζονται να έχουν ιδιαίτερα υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, καθώς οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις τείνουν να έχουν καλύτερες επιδόσεις. Κατά μέσο όρο, στις 39 χώρες του ΟΟΣΑ, το 53% των επιχειρήσεων εισήγαγε ένα νέο προϊόν ή μια νέα επιχειρησιακή διαδικασία. Αυτές οι επιχειρήσεις απασχολούν το 70% των εργαζομένων των επιχειρήσεων. Παρόλ'αυτά, οι επιχειρήσεις τείνουν να εισάγουν περισσότερους από έναν τύπο καινοτομίας, αναπτύσσοντας τόσο τα προϊόντα

για τις καινοτομικές δραστηριότητες τους σε σχέση με μόλις 13% των επιχειρήσεων χωρίς Ε&Α. Οι καινοτόμες αυτές επιχειρήσεις δεν ανήκουν μόνο στον κλάδο της μεταποίησης, στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ή σε κλάδους με εξειδικευμένο επιστημονικό προοπτικό όπως η φαρμακευτική βιομηχανία, εστιμάται στην έκθεση. Οι καινοτομίες εντοπίζονται σε ένα ευρύτερο πεδίο οικονομικών δραστηριοτήτων, γεγονός που αναδεικνύει την ύπαρξη δυναμική για μεγαλύτερη ανάπτυξη. Τα στοιχεία για την Ελλάδα προέρχονται από τη στατιστική έρευνα σε 11.000 επιχειρήσεις με δέκα εργαζόμενους και πάνω, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η έρευνα ολοκληρώθηκε το 2018 και τα αποτελέσματά της διαβιβάστηκαν στη Eurostat, σύμφωνα με τις στατιστικές υποχρεώσεις της χώρας, προσφοδωτώντας και άλλες σημαντικές εκδόσεις, όπως το European Innovation Scoreboard.

Από την ανάλυση των δεδομένων των αιτημάτων και των πιστοποιημένων δαπανών Ε&Α ανά μέγεθος επιχείρησης και ανά κλάδο για την περίοδο 2010-2016, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα: ■ Ο μεγαλύτερος αριθμός αιτημάτων υποβλήθηκε από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (μμ.ε), σε ποσοστό μάλιστα που κυμαίνεται πάνω από 70% για όλα τα έτη.

τους (αγαθά και υπηρεσίες) όσο και τον τρόπο λειτουργίας και οργάνωσης της επιχείρησης (επιχειρησιακές διαδικασίες), ενώ ένα μεγάλο μέρος των καινοτομιών δεν συνδέεται με τη διεξαγωγή ενδοεπιχειρησιακής Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) ή την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μικρή μερίδα εταιρειών υιοθετεί καινοτομίες που είναι καινούργιες στην αγορά τους. Συνήθως οι επιχειρήσεις υιοθετούν καινοτομίες που έχουν αναπτυχθεί από άλλες επιχειρήσεις.

1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΕΣΩ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ Ε & Α

Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 28/02/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 28/02/2020

Σελίδα: 15

σε Ε&Α

του ΕΚΤ για την περίοδο 2010-2016

τικής ενίσχυσης της Ε&Α στον επιχειρηματικό τομέα. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ) επεξεργάζεται και αποστέλλει στον ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της Ελλάδας, δεδομένα σχετικά με τις φοροαπαλλαγές Ε&Α, προκειμένου να συμπεριληφθούν στη σχετική βάση δεδομένων του ΟΟΣΑ και τις σχετικές εκδόσεις του.

Σε Ε.Ε. και ΟΟΣΑ

Στην έκδοση καταγράφεται επίσης η ευρωπαϊκή και παγκόσμια τάση και εμπειρία στο αντικείμενο. Η πλειονότητα των ανεπτυγμένων χωρών και συγκεκριμένα των χωρών που ανήκουν στον ΟΟΣΑ και σχεδόν το σύνολο των οικονομιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφέρουν φορολογικά κίνητρα για δαπάνες Ε&Α. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, 30 χώρες παρείχαν φορολογικά κίνητρα για Ε&Α το 2017, αριθμός διπλάσιος από το 2000 (16 χώρες).

Μεταξύ των χωρών καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις όσον αφορά το μίγμα των πολιτικών που εφαρμόζονται για την ενίσχυση των

δραστηριοτήτων Ε&Α στον επιχειρηματικό τομέα. Για παράδειγμα, χώρες όπως η Γαλλία, το Βέλγιο, η Ολλανδία, η Αυστραλία, η Ιρλανδία, η Ιαπωνία, η Πορτογαλία κ.ά. φαίνεται να προκρίνουν την παροχή φορολογικών ενισχύσεων έναντι των άμεσων κρατικών ενισχύσεων, καθώς το ύψος των παρεχόμενων φορολογικών κινήτρων υπερβαίνει το 80% της συνολικής κρατικής χρηματοδότησης προς τον τομέα των επιχειρήσεων για διενέργεια Ε&Α.

Στον αντίποδα, ορισμένες χώρες δεν προσφέρουν καθόλου φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση δαπανών Ε&Α. Τέτοιες χώρες είναι η Γερμανία, η Φινλανδία, το Μεξικό, το Λουξεμβούργο, η Ελβετία, η Εσθονία, η Κύπρος και η Βουλγαρία. Η Ελλάδα ανήκει στην κατηγορία των χωρών όπου η εφαρμοζόμενη πολιτική αφορά σε μεγάλο βαθμό την παροχή άμεσων χρηματοδοτήσεων, με το αντίστοιχο ποσοστό το 2016 να φθάνει στο 83,9% του συνόλου της κρατικής χρηματοδότησης.

Ο δείκτης B-Index

Τέλος, στη μελέτη περιγράφεται αναλυτικά ο δείκτης B-Index, ένας ιδιαίτερα σημαντικός δείκτης που παρουσιάζει αυξανόμενο ενδιαφέρον διεθνώς. Ο B-index εκφράζει την προσδοκώμενη φοροαπαλλαγή ανά μονάδα επενδύσεων σε δραστηριότητες Ε&Α.

Όσο πιο χαμηλή είναι η τιμή του δείκτη B-Index (και αντίστοιχα, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης 1-B-Index), τόσο υψηλότερες είναι οι φοροαπαλλαγές για τις επιχειρήσεις και επομένως τόσο μεγαλύτερο το κίνητρο μιας επιχείρησης να επενδύσει σε τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Για την Ελλάδα, ο δείκτης 1-B-Index δείχνει μια ανοδική τάση από τη φορολογική μεταχείριση του ν. 4172/2013 και τις μετέπειτα νομοθετικές ρυθμίσεις. Μετά το 2016 ο δείκτης 1-B-Index διαμορφώθηκε σε 0,11 για κερδοφόρες και σε 0,08 για ζημιογόνες επιχειρήσεις. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει διάκριση στην παροχή φοροαπαλλαγών μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ αντίστοιχα οριακά πιο ευνοϊκό καθεστώς έχουν οι κερδοφόρες επιχειρήσεις.

ΟΟΣΑ

Ύστερα από περαιτέρω επεξεργασία, μέρος των στοιχείων στάλθηκε στον ΟΟΣΑ.

Η έρευνα για την καινοτομία στις επιχειρήσεις (Community Innovation Survey) αποτελεί την επίσημη στατιστική έρευνα για την καινοτομία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διεξάγεται κάθε δύο χρόνια σε όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. μέσω ενιαίου πρότυπου ερωτηματολογίου, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, τις μεθοδολογικές οδηγίες του εγχειριδίου του Όσλο (ΟΟΣΑ/Eurostat 2018) και τις κατευθύνσεις της Eurostat, εξασφαλίζοντας υψηλή ποιότητα και συγκρισιμότητα των δεικτών όλων των χωρών-μελών της Ε.Ε. Οι στατιστικές καινοτομίας παρέχουν μία πλήρη αποτύπωση των τύπων καινοτομίας που εισάγουν οι επιχειρήσεις, των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται για την ανάπτυξη τους και των παραγόντων που συνδέονται με την καινοτομία. Αφορούν επιχειρήσεις με δέκα ή περισσότερους εργαζομένους, σε Βιομηχανία και Υπηρεσίες. [SID:13403987]

[SID:13403984]